COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714 - 2014

Propostes didàctiques / Educació Infantil i Primària.

Autor: Joan M. Serra Sala

L'incendi de Manresa

Per què es va produir l'incendi?

A l'any 1700 hi va haver dos prínceps, un de francès i un d'austríac, que volien ser reis d'Espanya. El príncep francès es deia Felip d'Anjou i el príncep austríac era l'arxiduc Carles d'Austria. Com que no hi havia acord, es va declarar una guerra i Catalunya es va posar al costat de l'arxiduc Carles perquè aquest va prometre als catalans respectar les seves llibertats.

Manresa fou una de les primeres ciutats catalanes que va jurar obediència a l'arxiduc Carles. La ciutat va col·laborar força amb el seu exèrcit, tant en subministrament de munició i de queviures com en contribució d'homes per a la guerra.

A l'any 1713 la ciutat va resoldre afegir-se a la crida de la Generalitat de Catalunya formant una coronela (grup d'artesans armats i equipats per la ciutat) per defensar-se. Aquest va ser el motiu que va empènyer el Duc de Pòpuli -que era qui manava l'exèrcit de Felip d'Anjou- a destinar el general Armendáriz a Manresa amb ordres de cremar la ciutat.

L'incendi

El 13 d'agost de 1713 un gran exèrcit borbònic de 4.000 homes, i comandat pel general José de Armendáriz, arribà a les envistes de Manresa.

El general Armendáriz, en un primer moment, no va voler cremar la ciutat, però el seu superior, el Duc de Pòpuli, li envià tres vegades ordres d'incendiar la ciutat.

Davant d'això, Armendáriz va ordenar cremar les cases de les famílies que havien marxat de la ciutat i, perquè l'incendi no es descontrolés, va ordenar als veïns que retiressin la pólvora de les seves cases. Va posar guàrdies per tota la ciutat.

Van incendiar les cases indicades. Les flames van créixer i es van escampar. La força del vent va fer cremar també algunes cases distants i algunes porcions de pólvora que els habitants, com a productes de negoci, tenien guardades a casa o senzillament se n'havien oblidat de feia temps. El foc va créixer amb tanta força que els soldats, atemorits dels crits dels ciutadans i dels perills que consideraven propers, van desmuntar les guàrdies. Els habitants s'apartaren del perill del foc, però abans d'aconseguir-ho en quedaren alguns de sepultats sota les ruïnes. Armendáriz va ordenar a les tropes que intentessin apagar les flames i posar ordre a la situació tan descontrolada.

ACTIVITAT 1

Llegeix el text anterior i contesta:

- Quants soldats enemics arribaven a Manresa?
- Com es deia el general que els manava?
- Aquest general tenia ganes de cremar la ciutat? Per què ho va fer?
- Van calar foc a tota la ciutat? Què va passar?

Parts de la ciutat afectades

En total es van cremar 522 cases, que era quasi mitja ciutat d'aquell temps.Aquest incendi va calcinar la major part de les cases del Raval de Sant Andreu, el carrer de Santa Llúcia, el carrer de Codinella, el carrer de Sant Miquel, el carrer de Sobrerroca, el carrer d'en Serarols, la Plaça Major, el carrer de Galceran Andreu, la Baixada del Pòpul, el carrer d'en Rigolfes, el carrer del Carme, el carrer del Pedregar, el carrer d'en Botí, i el carrer de Na Canaleta.

ACTIVITAT 2

Marca, amb un punt vermell, els noms dels carrers on es van cremar moltes cases:

1. Santa Llúcia
2. Sant Miquel
3. Sobrerroca
4. Plaça Major
5. Galceran
6. Andreu
7. Carme
8. Pedregar

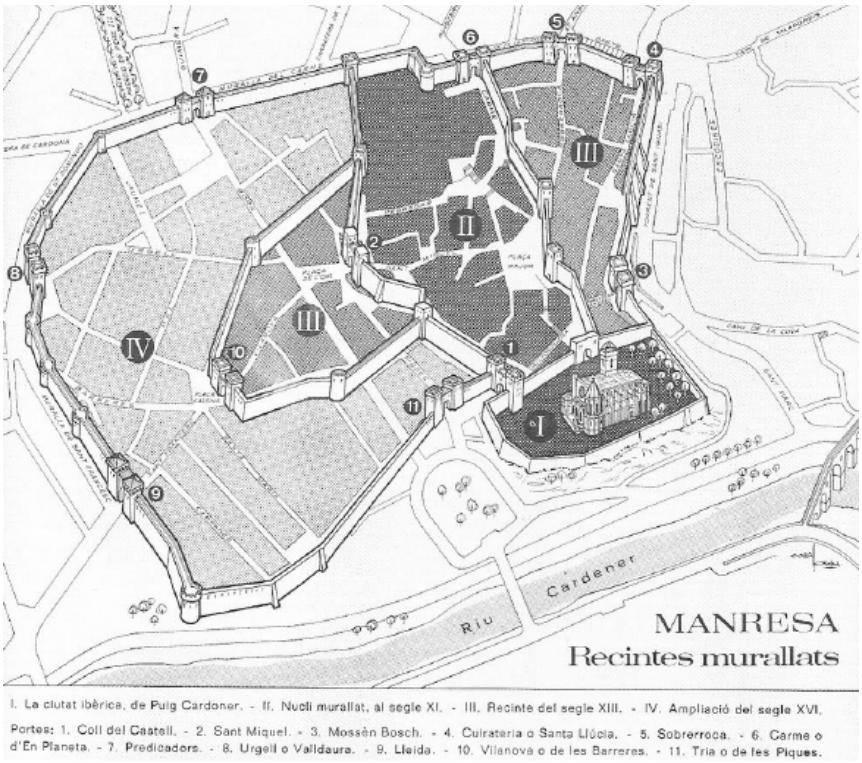

I. La ciutat ibèrica, de Puig Cardoner. - II. Nucli murallat, al segle XI. - III. Recinte del segle XIII. - IV. Ampliació del segle XVI.
Portes: 1. Coll del Castell. - 2. Sant Miquel. - 3. Mossèn Bosch. - 4. Cuirateria o Santa Llúcia. - 5. Sobrerroca. - 6. Carme o d'En Planeta. - 7. Predicadors. - 8. Urgell o Valldaura. - 9. Lleida. - 10. Vilanova o de les Barreres. - 11. Tria o de les Piques.

© 1975, Lluís Comallonga a "La història de Manresa explicada als infants" de Josep Maria Gasol.